

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی

برنامه آموزشی دوره تخصصی

رشته آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت

بازنگری سال ۱۳۹۲

با توجه به پیشرفت پرشتاب و روز افزون علوم در جهان و ایران و گذشت بیشتر از ۳۰ سال از ایجاد دوره های تخصصی دندانپزشکی در کشور، بازنگری برنامه آموزشی دوره های تخصصی امری ضروری و اجتناب ناپذیر است. یکی از علومی که از نیمه دوم قرن بیستم اهمیت بیشتری یافته و همواره بر وسعت آن در علم دندانپزشکی افزوده می شود، رشته آسیب شناسی دهان و فک و صورت می باشد. این رشته کوشیده است تا بین یافته های تشریحی و نشانه های بیماری های مختلف دهان و نسوج اطراف، یک رابطه منطقی پیدا کند. از طرفی به جرأت می توان گفت بار برخی از تحقیقات پایه در سایر رشته های تخصصی دندانپزشکی بر عهده رشته آسیب شناسی دهان و فک و صورت می باشد.

بر این اساس به منظور هماهنگی با رشد و توسعه سایر رشته های علوم پزشکی و ارتقاء سطح آگاهی و دانش و مهارت های عملی دانش آموختگان رشته های تخصصی آسیب شناسی دهان و فک و صورت در حد استانداردهای ملی و جهانی، به استناد بخشنامه دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی وظیفه بازنگری کوریکولوم آموزشی دوره تخصصی برعهده کمیته ای متشکل از اساتید پیشکسوت، مدیران با سابقه اجرایی و برخی از شایستگان جوان و متخصص رشته آسیب شناسی دهان و فک و صورت گذاشته شد. اعضای این کمیته پس از بررسی کامل کوریکولوم قبلی، بررسی نیازهای جدید همگام با در نظر گرفتن گسترش مرزهای دانش و پژوهش و همچنین نیازسنجی و نظرخواهی از سایر اساتید، پیشکسوتان و صاحب نظران این رشته در کشور اقدام به تنظیم برنامه آموزشی جدید دوره تخصصی آسیب شناسی دهان و فک و صورت نمودند. در تهیه و تنظیم این برنامه آموزشی اصول مهمی مورد بررسی قرار گرفت از جمله:

۱. اهداف کلی و اختصاصی از اجرای برنامه آموزشی دوره تخصصی منطبق با اهداف بلند مدت چشم انداز ۲۰ ساله و همچنین برنامه راهبردی رشته آسیب شناسی دهان و فک و صورت باشد.
۲. در تدوین کوریکولوم آموزشی جدید، علاوه بر در نظر گرفتن لزوم آشنایی دستیاران تخصصی با آخرین دستاوردهای علمی و تخصصی در سطح جهان و کشور، ایفای نقش صحیح در تشخیص و درمان موثر بیماری های دهان و نسوج اطراف بعنوان یک عامل اساسی در توسعه پایدار و متوازن جامعه در نظر گرفته شد.
۳. تدوین اهداف برنامه آموزشی در دو بخش صورت گرفت:

(الف) هدف کلی: هدف از اجرای برنامه جدید آموزشی تربیت متخصص آسیب شناسی دهان و فک و صورت، تربیت فردی است که از نظر سطح آگاهی، دانش و مهارت های علمی و عملی در حد استانداردهای جهان بوده، علاوه بر اینکه در حیطه تخصصی خود

قادر به ارائه خدمات تشخیصی با کیفیت مطلوب باشد، بتواند خدمات آموزشی و پژوهشی مطابق با آخرین استانداردهای جهانی این رشته را ارائه نماید.

(ب) اهداف اختصاصی: دانش آموختگان دوره جدید تخصصی رشته آسیب شناسی دهان و فک و صورت باید قادر باشند در زمینه تشخیصی، آموزشی و پژوهشی بالاترین مهارت لازم را همگام با پیشرفت این رشته در جهان بدست آورند به گونه‌ای که بتوانند مطابق پیشرفت‌های جهانی این رشته انجام وظیفه نمایند.

تعریف:

آسیب شناسی دهان و فک و صورت، یکی از دوره‌های تخصصی دندانپزشکی است که شامل آگاهی از اتیولوژی و روند بیماری‌ها و شناخت و گزارش تغییرات میکروسکوپی ایجاد شده (هیستوپاتولوژی) در بافت در ارتباط با بیماری‌های مختلف می‌باشد. در واقع این رشته تخصصی می‌کوشد تا بین یافته‌های تشریحی و نشانه‌های بیماری‌های مختلف در دهان و نسوج اطراف، یک رابطه منطقی پیدا کند.

همچنین انجام بسیاری از تحقیقات پایه در زمینه‌های مختلف دندانپزشکی برعهده این رشته می‌باشد. دانش آموختگانی که در امتحانات دانشنامه تخصصی که توسط مراجع ذیصلاح وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی طراحی و برگزار می‌شود، موفقیت لازم را به دست آورند، به اخذ مدرک دانشنامه تخصصی نائل خواهند شد.

طول دوره:

طول دوره تخصصی رشته آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت ۳ سال (۶ ترم) و به صورت تمام وقت طبق آیین نامه و مقررات شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی می‌باشد.

ویژگی‌های برنامه آموزشی جدید دوره تخصصی آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت

هدف کلی:

از آنجایی که محور توسعه و پیشرفت در همه جوامع بویژه کشورهای توسعه یافته، برنامه‌ریزی دقیق و همه جانبه علمی و عملی می‌باشد، بنابراین تعیین اهداف استراتژیک و برنامه‌ریزی اصولی براساس محورهای آموزشی، تحقیقاتی، تشخیصی و درمانی درعرصه آسیب‌شناسی دهان، فک و صورت امری اجتناب ناپذیر است. بر این اساس، هدف کلی از اجرای برنامه جدید آموزشی آسیب شناسی دهان، فک و صورت تربیت فردی است که از نظر سطح آگاهی، دانش، نگرش و مهارت‌های عملی و میزان اعتقاد و باور در حد استانداردهای ملی و جهانی بوده و در حیطه تخصصی خود قادر به ارائه خدمات تشخیصی و درمانی باشد.

اهداف اختصاصی:

برنامه آموزشی جدید به گونه‌ای طراحی شده است که دانش‌آموختگان دوره تخصصی این رشته، بتوانند پس از اتمام دوره حداقل توانایی‌های زیر را کسب کرده باشند:

- کسب پایه عملی هیستوپاتولوژی براساس دانش آناتومی، هیستوپاتولوژی، بیولوژی سلولی و اصول پاتولوژی.
- آشنایی با جنبه‌های مختلف هیستوپاتولوژی عمومی.
- کسب دانش اختصاصی در زمینه بیماری‌های مختلف حفره دهان و نسوج اطراف.
- کسب مهارت‌های تشخیصی در زمینه‌های بیماری‌های دهان، فک و صورت در سطح میکروسکوپی و ماکروسکوپی.
- آشنایی با تکنولوژی‌های مختلف و پیشرفته و جدید آزمایشگاهی در جهت انتخاب تکنیک مناسب در شرایط مختلف تشخیص ضایعات دهان، فک و صورت.
- توانایی تنظیم گزارشات بیوپسی در سطح Gross و در سطح میکروسکوپی.
- کسب دانش حفاظت، سلامتی و امنیت شغلی در آزمایشگاه.
- کسب مهارت‌های مدیریتی در جهت اداره یک آزمایشگاه Oral Pathology.
- توانایی آموزش، پژوهش و دستیابی به منابع علمی جدید.
- کسب نگرش در خصوص مباحث کلی آموزش و پژوهش در ارتباط با مباحث آسیب شناسی و سایر علوم مرتبط.
- کسب آگاهی و نگرش لازم در خصوص ضوابط و اصول اخلاق حرفه‌ای و قوانین پزشکی.

ترکیب دروس:

ترکیب و محتوی دروس برنامه جدید دوره تخصصی رشته آسیب شناسی دهان و فک و صورت در ۳ بخش دروس علوم پایه، علوم وابسته و علوم تخصصی می‌باشد و به صورتی طراحی شده است که دستیار تخصصی پس از اتمام دوره آموزشی بتواند نگرش، دانش و مهارت لازم را در زمینه خدمات تشخیصی با کیفیت مطلوب کسب نموده، ضمن آنکه قادر به ارائه خدمات آموزشی-پژوهشی در حد استانداردهای بین‌المللی باشد.

شایان ذکر است، تنظیم کوریکولوم جدید به شکلی بوده که دستیار تخصصی از ابتدا با مبانی و مباحث آسیب شناسی و بافت شناسی عمومی آشنا شده و در ادامه با مطالب تخصصی این رشته آشنا گردد. ضمن آنکه آشنایی و فراگیری علوم مرتبط به صورت تدریجی و تا پایان دوره تخصصی صورت خواهد گرفت. دروسی که در این محتوی آموزشی پیش‌بینی شده است عبارتند از:

دروس علوم پایه:

این دروس به عنوان زیرساخت سایر علوم وابسته و تخصصی محسوب شده و هدف از ارائه آنها نوآموزی، یادآوری و تعمیق مباحثی است که به برخی از آنها در دوره دکتری عمومی دندانپزشکی اشاره گردیده است. این دروس شامل دروس علوم پایه مشترک و علوم پایه اختصاصی می‌باشد. دروس علوم پایه که جمعاً ۲۳/۵ واحد از دوره تخصصی را به خود اختصاص داده‌اند که ۳/۵ واحد از مجموع ۲۳/۵ واحد دروس علوم پایه، بصورت اختیاری است و دستیار موظف است حداقل یک واحد را انتخاب کند.

دروس علوم وابسته:

این دروس در مورد ارتباط علمی متقابل با سایر رشته‌های تخصصی دندانپزشکی و پزشکی به بحث پرداخته و دانش صحیح را به دستیاران آموزش می‌دهند به نحوی که دستیاران با توانایی‌ها، محدودیت‌ها و پیشرفت‌های نوین آشنا شوند. این دروس شامل دروس دانشکده‌ای و بیمارستانی بوده و توسط گروه‌های آموزشی مرتبط ارائه خواهد شد. دروس علوم وابسته جمعاً ۳۰ واحد از دوره تخصصی را به خود اختصاص داده و به شکل مشترک با گروه‌های آموزشی مرتبط ارائه خواهند شد.

دروس علوم تخصصی:

این دروس که محتوی اصلی دوره تخصصی را تشکیل می‌دهند با هدف ارتقاء سطح دانش و آگاهی و مهارت‌های کیفی مناسب در حیطه تخصصی آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت آموزش داده می‌شوند. دروس علوم تخصصی جمعاً ۶۶ واحد از دوره تخصصی را به خود اختصاص می‌دهند که توسط گروه آموزشی آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت آموزش داده خواهند شد.

جمع کل واحدهای آموزشی دوره تخصصی رشته آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت ۱۱۷ واحد درسی می‌باشد. دستیار از ترم اول وارد گروه آموزشی خود شده و دروس اختصاصی به او ارائه می‌شود.

الف) جدول دروس علوم پایه مشترک دوره تخصصی رشته آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت

پیشنیاز	جمع واحد	ساعت آموزش			تعداد و نوع واحد			نام درس	کد درس
		کارگاهی	عملی	نظری	کارگاهی	عملی	نظری		
	۱	۵۱	-	-	۱	-	-	آموزش پزشکی (۱)	۱
	۲	۱۰۲	-	-	۲	-	-	آموزش پزشکی (۲)	۲
	۲	۱۰۲	-	-	۲	-	-	روش تحقیق و EBD	۳
	۱	۵۱	-	-	۱	-	-	فتوگرافی بالینی ⁺⁺	۴
	۰/۵	۲۴	-	-	۰/۵	-	-	فوریت های پزشکی ⁺⁺	۵
	۱	۵۱	-	-	۱	-	-	قوانین پزشکی و اخلاق حرفه ای	۶
	۱	۵۱	-	-	۱	-	-	کنترل عفونت و ایمنی بیمار ⁺⁺	۷
	۱	۵۱	-	-	۱	-	-	مدیریت و حاکمیت بالینی ⁺⁺	۸
-	۹/۵	۴۸۳	-	-	۹/۵	-	-	جمع	

* این دروس بصورت انتخابی می‌باشند. دستیار باید حداقل یک واحد را انتخاب کند.

ب) جدول دروس علوم پایه اختصاصی دوره تخصصی رشته آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت

پیشنیاز	جمع واحد	ساعت آموزش			تعداد و نوع واحد			نام درس	کد درس
		کارگاهی	عملی	نظری	کارگاهی	عملی	نظری		
	۴	-	-	۶۸	-	-	۴	آسیب شناسی عمومی نظری	۹
۱۴ و ۱۵	۲	-	-	۳۴	-	-	۲	آناتومی سر و گردن نظری	۱۰
	۱	-	-	۱۷	-	-	۱	ایمونولوژی پایه	۱۱
۱۴ و ۱۵	۱	-	-	۱۷	-	-	۱	بافت شناسی دهان نظری	۱۲
۱۲	۱	-	۳۴	-	-	۱	-	بافت شناسی دهان عملی	۱۳
	۱	-	-	۱۷	-	-	۱	بافت شناسی عمومی نظری	۱۴
۱۴	۱	-	۳۴	-	-	۱	-	بافت شناسی عمومی عملی	۱۵
	۱	-	-	۱۷	-	-	۱	بیولوژی مولکولی نظری	۱۶
	۲	-	۶۸	-	-	۲	-	بیولوژی مولکولی عملی	۱۷
-	۱۴	-	۱۳۶	۱۷۰	-	۴	۱۰	جمع	

ج) جدول دروس علوم وابسته دانشکده‌های دوره تخصصی رشته آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت

پیشیناز	جمع واحد	ساعت آموزش			تعداد و نوع واحد			نام درس	کد درس
		کارگاهی	عملی	نظری	کارگاهی	عملی	نظری		
	۱	۵۱	-	-	۱	-	-	اصول حفاظت شخصی و ایمنی در آزمایشگاه	۱۸
	۱	-	-	۱۷	-	-	۱	بیماریهای دهان نظری	۱۹
۱۹	۱	-	۳۴	-	-	۱	-	بیماریهای دهان عملی	۲۰
	۱	-	۳۴	-	-	۱	-	جراحی دهان فک و صورت عملی	۲۱
	۱	-	-	۱۷	-	-	۱	رادیولوژی دهان نظری	۲۲
-	۵	۵۱	۶۸	۳۴	۱	۲	۲	جمع	

د) جدول دروس علوم وابسته بیمارستانی دوره تخصصی رشته آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت

پیشیناز	جمع واحد	ساعت آموزش			تعداد و نوع واحد			نام درس	کد درس
		کارگاهی	عملی	نظری	کارگاهی	عملی	نظری		
۳۷ و ۳۶، ۹	۱۷	-	یک ترم		-	۱۷		آسیب‌شناسی عمومی عملی و نظری بیمارستانی	۲۳
	۱	-	۳۴	-	-	۱	-	پاتولوژی گوش و حلق و بینی	۲۴
۱۵ و ۱۴	۲	-	۶۸	-	-	۲	-	درماتوپاتولوژی	۲۵
۹	۱	-	۳۴	-	-	۱	-	درماتولوژی	۲۶
	۱	-	۳۴	-	-	۱	-	گوش و حلق و بینی درمانگاهی	۲۷
۹	۱	-	۳۴	-	-	۱	-	نوروپاتولوژی	۲۸
۱۵ و ۱۴، ۹	۱	-	۳۴	-	-	۱	-	هماتوپاتولوژی	۲۹
۱۵ و ۱۴، ۹	۱	-	۳۴	-	-	۱	-	هماتولوژی	۳۰
-	۲۵	-	۸۵۰	-	-	۲۵		جمع	

(هـ) جدول دروس علوم تخصصی دوره تخصصی رشته آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت

پیشیاز	جمع واحد	ساعت آموزش			تعداد و نوع واحد			نام درس	کد درس
		کارگاهی	عملی	نظری	کارگاهی	عملی	نظری		
	۲	-	-	۵۱	-	-	۳	آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی نظری (۱)	۳۱
۳۱	۲	-	-	۳۴	-	-	۲	آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی نظری (۲)	۳۲
۳۲	۴	-	-	۵۱	-	-	۳	آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی نظری (۳)	۳۳
۳۳	۴	-	-	۶۸	-	-	۴	آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی نظری (۴)	۳۴
۳۴	۵	-	-	۸۵	-	-	۵	آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی نظری (۵)	۳۵
	۳	-	۱۰۲	-	-	۳	-	آسیب شناسی اختصاصی دهان و فک و صورت عملی (۱)	۳۶
۳۶	۳	-	۱۰۲	-	-	۳	-	آسیب شناسی اختصاصی دهان و فک و صورت عملی (۲)	۳۷
۳۷	۳	-	۱۰۲	-	-	۳	-	آسیب شناسی اختصاصی دهان و فک و صورت عملی (۳)	۳۸
۳۸	۳	-	۱۰۲	-	-	۳	-	آسیب شناسی اختصاصی دهان و فک و صورت عملی (۴)	۳۹
۳۹	۵	-	۱۷۰	-	-	۵	-	آسیب شناسی اختصاصی دهان و فک و صورت عملی (۵)	۴۰
۴	۲	-	-	۳۴	-	-	۲	بررسی مقالات (۱)	۴۱
۴۱	۲	-	-	۳۴	-	-	۲	بررسی مقالات (۲)	۴۲
۴۲	۲	-	-	۳۴	-	-	۲	بررسی مقالات (۳)	۴۳
	۲	-	۶۸	-	-	۲	-	پاس و گزارش نویسی (۱)	۴۴
۴۴	۴	-	۱۳۶	-	-	۴	-	پاس و گزارش نویسی (۲)	۴۵
۴۵	۴	-	۱۳۶	-	-	۴	-	پاس و گزارش نویسی (۳)	۴۶
۴۶	۴	-	۱۳۶	-	-	۴	-	پاس و گزارش نویسی (۴)	۴۷
ندارد	۲	۱۰۲	-	-	۲	-	-	پایان نامه (۱)	۴۸
۴۸	۲	۱۰۲	-	-	۲	-	-	پایان نامه (۲)	۴۹
۴۹	۲	-	۶۸	-	-	۲	-	پایان نامه (۳)	۵۰
۵۰	۲	۱۰۲	-	-	۲	-	-	پایان نامه (۴)	۵۱
۵۱	۲	۱۰۲	-	-	۲	-	-	پایان نامه (۵)	۵۲
۱۵ و ۱۴	۱	-	۳۴	-	-	۱	-	مشارکت در آموزش آسیب‌شناسی دهان عملی (۱)	۵۳
۵۳	۱	-	۳۴	-	-	۱	-	مشارکت در آموزش آسیب‌شناسی دهان عملی (۲)	۵۴
-	۶۶	۴۰۸	۱۳۹۴	۳۹۱	۸	۳۵	۲۳	جمع	

چینش پیشنهادی دروس دوره تخصصی رشته آسیب شناسی دهان و فک و صورت

نیمسال اول

ردیف	نام واحد	تعداد واحد	نوع واحد
۱	آسیب شناسی اختصاصی عملی (۱)	۳	عملی
۲	آسیب شناسی اختصاصی نظری (۱)	۳	نظری
۳	آسیب شناسی عمومی نظری	۴	نظری
۴	اصول حفاظت شخصی و ایمنی در آزمایشگاه	۱	کارگاهی
۵	آموزش پزشکی ۱	۱	کارگاهی
۶	ایمونولوژی پایه	۱	نظری
۷	بافت شناسی عمومی عملی	۱	عملی
۸	بافت شناسی عمومی نظری	۱	نظری
۹	پاس و گزارش نویسی (۱)	۲	عملی
۱۰	روش تحقیق و EBD	۱	کارگاهی
	جمع واحد ها	۱۸	

نیمسال دوم

ردیف	نام واحد	تعداد واحد	نوع واحد
۱۱	آسیب شناسی اختصاصی عملی (۲)	۳	عملی
۱۲	آسیب شناسی اختصاصی نظری (۲)	۲	نظری
۱۳	آموزش پزشکی ۲	۲	کارگاهی
۱۴	آناتومی سر و گردن نظری	۲	نظری
۱۵	بافت شناسی دهان عملی	۱	عملی
۱۶	بافت شناسی دهان نظری	۱	نظری
۱۷	بیولوژی مولکولی عملی	۲	عملی
۱۸	بیولوژی مولکولی نظری	۱	نظری
۱۹	پاتولوژی گوش و حلق و بینی	۱	عملی
۲۰	پاس و گزارش نویسی (۲)	۴	عملی
۲۱	پایان نامه ۱	۲	کارگاهی
۲۲	مشارکت در آموزش آسیب شناسی دهان عملی (۱)	۱	عملی
۲۳	گوش و حلق و بینی درمانگاهی	۱	عملی
	جمع واحدها	۲۳	-

نیمسال سوم

ردیف	نام واحد	تعداد واحد	نوع واحد
۲۴	آسیب شناسی اختصاصی عملی (۳)	۳	عملی
۲۵	آسیب شناسی اختصاصی نظری (۳)	۳	نظری
۲۶	بررسی مقالات (۱)	۲	نظری
۲۷	بیماریهای دهان عملی	۱	عملی
۲۸	بیماریهای دهان نظری	۱	نظری
۲۹	پاس و گزارش نویسی (۳)	۴	عملی
۳۰	پایان نامه ۲	۲	کارگاهی
۳۱	جراحی دهان و فک و صورت عملی	۱	عملی
۳۲	رادیولوژی دهان نظری	۱	نظری
۳۳	قوانین پزشکی و اخلاق حرفه ای	۱	کارگاهی
۳۴	مشارکت در آموزش آسیب شناسی دهان عملی (۲)	۱	عملی
۳۵	هماتوپاتولوژی	۱	عملی
۳۶	هماتولوژی	۱	عملی
	جمع واحدها	۲۲	

نیمسال چهارم

ردیف	نام واحد	تعداد واحد	نوع واحد
۳۷	آسیب شناسی عمومی عملی و نظری بیمارستانی	۱۷	نظری - عملی
۳۸	بررسی مقالات (۲)	۲	نظری
۳۹	پایان نامه ۳	۲	عملی
	جمع واحدها	۲۱	

نیمسال پنجم

ردیف	نام واحد	تعداد واحد	نوع واحد
۴۰	آسیب شناسی اختصاصی عملی (۴)	۳	عملی
۴۱	آسیب شناسی اختصاصی نظری (۴)	۴	نظری
۴۲	بررسی مقالات (۳)	۲	نظری
۴۳	پاس و گزارش نویسی (۴)	۴	عملی
۴۴	پایان نامه ۴	۲	کارگاهی
۴۵	درماتوپاتولوژی	۲	عملی
۴۶	درماتولوژی	۱	عملی
۴۷	نورو پاتولوژی	۱	عملی
	جمع واحد	۱۹	

نیمسال ششم

ردیف	نام واحد	تعداد واحد	نوع واحد
۴۸	آسیب شناسی اختصاصی عملی (۵)	۵	عملی
۴۹	آسیب شناسی اختصاصی نظری (۵)	۵	نظری
۵۰	پایان نامه ۵	۲	کارگاهی
	جمع واحدها	۱۲	

دروس اختیاری*

ردیف	نام واحد	تعداد واحد	نوع واحد	ترم ارائه
۵۱	فتوگرافی بالینی	۱	کارگاهی	۲
۵۲	فوریت های پزشکی	۰/۵	کارگاهی	۲
۵۳	کنترل عفونت و ایمنی بیمار	۱	کارگاهی	۱
۵۴	مدیریت و حاکمیت بالینی	۱	کارگاهی	۳
	جمع واحد ها	۳/۵	-	

* گرفتن یک واحد از این دروس الزامی است.

نام درس: آموزش پزشکی (۱)

کد درس: ۱

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد کارگاهی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۵۱ ساعت

پیش نیاز و همزمان: ندارد

اهداف کلی: هدف از دروس آموزش پزشکی (۱) و (۲) به منظور کسب توانمندی لازم توسط دستیار برای آماده‌سازی او جهت مشارکت در تدریس و ارزشیابی در دروس نظری، کارگاهی، پیش بالینی و بالینی در رشته تخصصی خود می باشد.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. نقش یک هیئت علمی در زمینه آموزش
۲. اصول یاددهی - یادگیری
۳. انواع یادگیری
۴. مهارت های فرآیند تدریس
۵. ویژگی ها و وظایف استاد
۶. طراحی درس (Lesson Plan)
۷. اهداف آموزشی
۸. اصول تهیه محتوای آموزشی
۹. متن سخنرانی
۱۰. متن پرسش و پاسخ
۱۱. آموزش در گروه های کوچک
۱۲. روش های مختلف آموزش گروهی
۱۳. ایفای نقش و شبیه سازی
۱۴. آموزش در کلینیک
۱۵. وسایل کمک آموزشی
۱۶. تخته های هوشمند
۱۷. تهیه پاورپوینت

نام درس: آموزش پزشکی (۲)

کد درس: ۲

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد کارگاهی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۱۰۲ ساعت

پیش نیاز و همزمان: آموزش پزشکی (۱)

اهداف کلی: هدف از دروس آموزش پزشکی (۱) و (۲) به منظور کسب توانمندی لازم توسط دستیار برای آماده‌سازی او جهت مشارکت در تدریس و ارزشیابی در دروس نظری، کارگاهی، پیش بالینی و بالینی در رشته تخصصی خود می باشد.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. طرح درس اختصاصی
۲. ارزشیابی دانشجوی و روشهای آن
۳. سوالات چند گزینه ای
۴. سوالات تشریحی
۵. سطح بندی سوالات امتحانی
۶. ارزیابی در هنگام کار
۷. طراحی Dops
۸. امتحانات OSCE
۹. آزمون شفاهی
۱۰. تجزیه و تحلیل سوالات
۱۱. ارزشیابی برنامه
۱۲. Course Planning
۱۳. Log book
۱۴. Port folio
۱۵. دیدگاه مبتنی بر توانمندی یادگیری
۱۶. Standard patent
۱۷. تلفیق در آموزش

نام درس: روش تحقیق و EBD

کد درس: ۳

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد کارگاهی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۱۰۲ ساعت

پیش نیاز و همزمان: ندارد

اهداف کلی: کسب آگاهی از بنیادهای پژوهش علمی و آشنایی با روش‌های تحقیق در حوزه آموزش و مهارت یابی در انتشار نتایج پژوهش.

سرفصل‌های آموزشی (عنوان محتوا) درس روش تحقیق و EBD به همراه روش یاددهی - یادگیری

ردیف	عنوان محتوای آموزشی	روش یاددهی - یادگیری	مدت آموزش (ساعت)
۱	مبانی تحقیق و دندانپزشکی مبتنی بر شواهد و اصول طراحی سوال در دندانپزشکی مبتنی بر شواهد	Problem oriented lecture	۳
۲	مروری بر منابع علمی	Problem oriented lecture	۳
۳	موتورهای جستجوگر و سایتهای مهم و کاربردی در دندانپزشکی	کارگاهی	۶
۴	آشنایی با نرم افزارهای مدیریت منابع علمی انواع مطالعات در تحقیقات دندانپزشکی	کار عملی	۹
۵	انواع مطالعات در تحقیقات دندانپزشکی	سخنرانی تعاملی	۳
۶	مطالعات توصیفی	سخنرانی، بحث در گروههای کوچک	۳
۷	شاخصهای اندازه گیری سلامت و بیماری	Problem oriented lecture	۳
۸	شاخصهای اندازه گیری ارتباط	Problem oriented lecture	۳
۹	اصول مطالعات تحلیلی - مشاهده ای	سخنرانی	۳
۱۰	مطالعات مداخله ای	Problem oriented lecture	۳
۱۱	مطالعات مروری	سخنرانی	۳
۱۲	ارزیابی تستهای تشخیصی	Problem oriented lecture	۳
۱۳	خطاها و علیت	Problem oriented lecture	۳
۱۴	مبانی آمار توصیفی	Problem oriented lecture	۶
۱۵	برآورد و آزمون فرض	Problem oriented lecture	۶
۱۶	ارزیابی نقادانه	سخنرانی	۳
۱۷	اولویت بندی و انتخاب موضوع و بیان مساله	سخنرانی، بحث در گروههای کوچک	۳
۱۸	اهداف، فرضیات و متغیرها و مدیریت تحقیق و اخلاق در پژوهش	سخنرانی، بحث در گروههای کوچک	۳
۱۹	روشهای جمع آوری داده ها و پرسشنامه	سخنرانی، بحث در گروههای کوچک	۳
۲۰	نمونه گیری و محاسبه حجم نمونه	سخنرانی، بحث در گروههای کوچک	۳
۲۱	خطاهای تحقیق - تورش	Problem oriented lecture	۳
۲۲	برهمکنش و خطاهای تحقیق - مخدوش شدگی	Problem oriented lecture	۳
۲۳	ملاحظات خاص مطالعات همگروهی و ملاحظات خاص مطالعات مورد- شاهدی	سخنرانی، بحث در گروههای کوچک	۳
۲۴	ملاحظات خاص مطالعات مداخله ای	سخنرانی، بحث در گروههای کوچک	۳
۲۵	ملاحظات خاص ارزیابی تستهای تشخیصی	سخنرانی، بحث در گروههای کوچک	۳
۲۶	مطالعات کیفی	Problem oriented lecture	۳
۲۷	آشنایی با کاربرد آزمونهای آماری در دندانپزشکی	Problem oriented lecture	۶

نام درس: فتوگرافی بالینی*

کد درس: ۴

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد کارگاهی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۵۱ ساعت

پیش نیاز و همزمان: ندارد

اهداف کلی: آشنایی با انواع دوربین عکاسی و تهیه فتوگرافی تخصصی از بیماران دندانپزشکی و ذخیره سازی آن.

حداقل مهارت های عملی مورد انتظار: دستیار به صورت مداوم باید نسبت به اقداماتی که در موارد اورژانس باید انجام شود

مسلط باشد و بر روی بیمار استاندارد شده نشان بدهد. برای این منظور در معرض دید قرار دادن فلوچارت درمان فوریت‌های پزشکی توسط دستیار الزامی است.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا) درس فتوگرافی بالینی کارگاهی به همراه روش یاددهی - یادگیری

ردیف	عنوان محتوای آموزشی	روش یاددهی - یادگیری	مدت آموزش (جلسه)
۱	آشنایی با انواع دوربین های مناسب و استاندارد و آشنایی با نحوه کاربرد دوربین و استفاده از تکیه گاه	کارگاهی	۱
۲	آشنایی با انواع رترکتورها، آینه ها و نحوه کاربرد آنها	کارگاهی	۱
۳	فتوگرافی پرتربت و پروفایل	کارگاهی	۱
۴	فتوگرافی خارج دهانی و داخل دهانی	کارگاهی	۱
۵	تهیه فتوگرافی از رادیوگرافی ها و کست ها	کارگاهی	۱
۶	آشنایی با تصاویر سه بعدی و تهیه آنها	کارگاهی	۱
۷	آشنایی با رفع مشکلات احتمالی در حین فتوگرافی در کارگاه و گروه	کارگاهی	۱
۸	انجام تصاویر استاندارد در رشته تخصصی و نحوه تهیه و آنالیز آنها (توسط اساتید گروه مربوطه)	کارگاهی	۳
۹	انجام تصاویر سه بعدی و آنالیز آنها (توسط اساتید گروه مربوطه)	کارگاهی	۳
۱۰	نحوه سوپر ایمپوزیشن تصاویر فتوگرافی و رادیوگرافی	کارگاهی	۱
۱۱	آشنایی با ذخیره سازی تصاویر (دو بعدی و سه بعدی)	کارگاهی	۱
۱۲	آشنایی با نرم افزارهای مرتبط با فتوگرافی و ویرایش تصاویر	کارگاهی	۱
۱۳	Power Point یا Slide Presentations	کارگاهی	۱

منابع اصلی درس:

Mastering Digital Dental Photography سال ۲۰۰۶ و کتابهای تخصصی هر رشته

*این درس بصورت انتخابی است.

نام درس: فوریت های پزشکی*

کد درس: ۵

تعداد و نوع واحد: ۰/۵ واحد کارگاهی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۲۴ ساعت

پیش نیاز و همزمان: ندارد

اهداف کلی: کسب مهارت جهت تشخیص و درمان موارد فوریت های پزشکی شایع در کلینیک های دندانپزشکی در Skill Lab و با آموزش بر روی مدل های آموزش.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا):

۱- نحوه گرفتن شرح حال، تاریخچه پزشکی و نقش آن در پیشگیری و تشخیص فوریت ها و معاینات

۲- وسایل و تجهیزات در فوریت ها

۳- فوریت های شایع و نحوه درمان آنها: شامل واکنش های از دیاد حساسیت، مشکلات تنفسی، تغییرات سطح هشیاری

۴- احیای قلبی ریوی (CPR)

۵- تکنیک های مورد استفاده فوری در ارتباط با Circulation – Airway- Breathing

۶- کاربرد داروها در فوریت های پزشکی

۷- مهارت های کاربردی در فوریت های پزشکی (تزریقات- سرم تراپی...)

۸- آشنایی با مواد و تجهیزات اورژانس موجود در بخش و یا امکانات مشترک موجود در دانشکده

* توصیه می شود جلسات آموزشی به صورت کارگاه ۳ ساعته بوده و آموزش توسط اساتید گروه آموزشی جراحی دهان و فک و صورت (که میتواند با همکاری گروه طب اورژانس برگزار شود) ارائه شود.

---

* این درس بصورت انتخابی است.

نام درس: قوانین پزشکی و اخلاق حرفه ای

کد درس: ۶

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد کارگاهی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۵۱ ساعت

پیش نیاز و همزمان: ندارد

اهداف کلی: توانمندسازی دستیاران در زمینه تئوری‌های پایه اخلاق، تعهدات حرفه‌ای آنان در قبال جامعه و حقوق قانونی بیمار و همکاران. در این دوره مهارت‌های تشخیص مسایل اخلاقی در هنگام بروز، تجزیه و تحلیل آن در دستیاران تقویت می‌گردد تا بتوانند با بکارگیری موازین اخلاقی و حقوقی در محیط آموزشی و پژوهشی بعنوان استاد و محقق و همچنین در طی ارائه خدمات بعنوان درمانگر شایسته‌ترین تصمیم را اخذ کند.

سرفصل‌های آموزشی (عنوان محتوا) درس قوانین پزشکی و اخلاق حرفه ای به همراه روش یاددهی-یادگیری

ردیف	عنوان محتوای آموزشی	روش یاد دهی - یادگیری	مدت آموزش (جلسه)*
۱	اخلاق عمومی و کاربردی و کلیات پروفشنالیسم	کارگاهی	۱
۲	نوع دوستی و احترام، تعالی شغلی و عدالت	کارگاهی	۱
۳	شرافت و درستکاری، وظیفه شناسی	کارگاهی	۱
۴	تاریخچه و فلسفه اخلاق، و اصول چهارگانه اخلاق زیستی	کارگاهی	۱
۵	مکاتب و تئوریهای اخلاقی	کارگاهی	۱
۶	ابزارهای تشخیصی در تصمیم گیری های اخلاقی	کارگاهی	۱
۷	رضایت آگاهانه، برائت و تعیین ظرفیت تصمیم گیری جایگزین	کارگاهی	۱
۸	رازداری و حقیقت گویی	کارگاهی	۱
۹	ارتباط دندانپزشک با سایر اعضای کادر سلامت	کارگاهی	۱
۱۰	اصول مطب داری، ثبت اسناد پزشکی، ارتباط دندانپزشک با بیمار و همراهان	کارگاهی	۱
۱۱	آشنایی با نظام پزشکی، دندانپزشکی قانونی، مسوولیت، خطا و قصور پزشکی و حدود دیات	کارگاهی	۱
۱۲	آشنایی با تبعات صدور گواهی، مقررات دادگاه ها و نحوه دادرسی	کارگاهی	۱
۱۳	تعارض منافع	کارگاهی	۱
۱۴	اخلاق در محیط های آموزشی	کارگاهی	۱
۱۵	فقه اسلامی، احادیث و ارتباط آن با اخلاق در دندانپزشکی	کارگاهی	۱
۱۶	چالش های اخلاق پزشکی	کارگاهی	۱
۱۷	Integrated case presentation	ارائه مورد و مرور مقالات	۱

* هر جلسه معادل سه ساعت آموزش می باشد.

منابع:

۱. اخلاق بالینی: نظری بر کاربرد اخلاق در درمان، تالیف Wiliarm Depender، ترجمه ناهید حجازی، انتشارات حیان، ۱۳۸۴
۲. اخلاق حرفه‌ای در خدمات بهداشتی درمان، محمد مهدی اصفهانی، معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی ایران، ۱۳۷۲
۳. اخلاق در پژوهش‌های پزشکی، نویسنده Treror Smith، ترجمه دکتر محمد ضرغام، ناشر برای فردا
۴. طبیبانه‌ای برای طبیبان، دکتر سید ضیاءالدین تابعی، ناشر دانشگاه علوم پزشکی شیراز، ۱۳۸۰

نام درس: کنترل عفونت و ایمنی بیمار*

کد درس: ۷

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد کارگاهی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۵۱ ساعت

پیش نیاز و همزمان: ندارد

اهداف کلی: دستیاران روش ها و مهارت های ایمنی بیمار را در کلینیک های دندانپزشکی و بیمارستانی بدانند و آنها را اجراء نمایند.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا):

۱. ایمنی بیمار
۲. اهمیت عامل های انسانی در ایمنی بیمار
۳. آشنایی با سیستم های پیچیده و موثر در ایمنی و مراقبت بیمار
۴. تشکیل و استفاده از تیم های موثر
۵. درس از اشتباهات گذشته برای جلوگیری از خطرهای آینده
۶. شناخت و مدیریت خطرهای پزشکی
۷. روش های ارتقا کیفیت به منظور ارتقا ایمنی
۸. ارتباط بیشتر بیماران با کارکنان و سرپرستان
۹. مراقبت، پیشگیری و کنترل عفونت
۱۰. ایمنی در بیماری های عفونی
۱۱. افزایش و ارتقا ایمنی دارویی
۱۲. میکروبیولوژی بیماری های عفونی شایع در دندانپزشکی و راه های انتقال
۱۳. * حضور در گروه آموزشی و پیاده سازی آموزش های داده شده

در کار گروهی هر دستیار بر روی مباحث مربوط به گروه خود کار کرده و بحث می کند.

* این قسمت بصورت ۵ جلسه ادغام یافته در حین اقدامات بالینی دستیار در بخش با پیاده سازی موارد آموزشی بوده، توسط اساتید، ارزیابی و آموزش های تکمیلی و بالینی ارائه می شود. انتظار می رود با این آموزش ها، نکات آموزشی در دستیار نهادینه شده و در ترم های آموزشی بعد توسط اساتید کنترل و در ارزیابی آنان تاثیر داد شود.

درسنامه این درس، Patient Safety Curriculum Guide, Multi-professional Edition از انتشارات سازمان بهداشت جهانی می باشد که در سایت http://whqlibdoc.who.int/publications/2011/9789241501958_eng.pdf قابل دسترسی می باشد.

* این درس بصورت انتخابی است.

نام درس: مدیریت و حاکمیت بالینی*

کد درس: ۸

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد کارگاهی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۵۱ ساعت

پیش نیاز و همزمان: ندارد

اهداف کلی: با مدلها و ابزارهای مدیریت کیفیت خدمات، نیازهای تعالی خدمات، ایمنی بیمار، اعمال مدیریت و ارزیابی آشنا شده و به لزوم بهبود کیفیت خدمات سلامت دهان از طریق استقرار مدلها و ابزارهای مدیریت کیفیت از جمله مدل حاکمیت خدمات بالینی اعتقاد داشته باشد و این موارد را در عملکرد خود نشان بدهد.

حداقل مهارت های عملی مورد انتظار: انتظار می رود دستیار در پایان این واحد اعمال مدیریت خدمات بالینی را در حین ارائه خدمات سلامت دهان نشان بدهد و در ترم های بالاتر تا حد نشان دادن آن به صورت خودکار ارتقا یابد.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا) درس مدیریت و حاکمیت بالینی کارگاهی به همراه روش یاددهی - یادگیری

ردیف	عنوان محتوای آموزشی	روش یاددهی - یادگیری	مدت آموزش (جلسه)
۱	کیفیت و سیستم های بهبود آن	کارگاهی	۱
۲	مدیریت کیفیت خدمات سلامت دهان	کارگاهی	۱
۳	حاکمیت خدمات بالینی و پیش نیازها	کارگاهی	۱
۴	مدلها و ابزارهای مدیریت کیفیت	کارگاهی	۱
۵	ایمنی بیمار	کارگاهی	۱
۶	اثر بخشی بالینی	کارگاهی	۱
۷	مفاهیم اثر بخشی بالینی و دندانپزشکی مبتنی بر شواهد و ممیزی بالینی	کارگاهی	۱
۸	تعامل با بیماران، همراهان و جامعه	کارگاهی	۱
۹	آموزش و مهارت آموزی و مدیریت کارکنان	کارگاهی	۱
* ۱۰	بهبود کیفیت در خدمات رشته تخصصی	کارگاهی	۵
* ۱۱	ارزیابی میزان تحقق و نحوه اجرای اصول حاکمیت بالینی خدمات در رشته تخصصی	کارگاهی	۳

* این مورد در حین ارائه خدمات بالینی در رشته های تخصصی می باشد با این تفاوت که در این جلسات آموزش های لازم مدیریت حاکمیت خدمات بالینی توسط اساتید گروه ارائه شود.

مدیریت این درس بر عهده معاون آموزش تخصصی دانشکده می باشد. نحوه ارزشیابی این برنامه به صورت ارزشیابی برنامه از دید دانشجو، استاد و میزان دستیابی به اهداف اختصاصی می باشد که باید همه ساله توسط مدیر گروه انجام و نتیجه آن همراه پیشنهادها و راهکارهای ارتقا اجرای برنامه به شورای آموزش تخصصی دانشکده ارائه گردد.

* این درس بصورت انتخابی است.

نام درس: آسیب شناسی عمومی نظری

کد درس: ۹

تعداد و نوع واحد: ۴ واحد نظری

ساعت آموزشی در طول دوره: ۶۸ ساعت

پیش نیاز و همزمان: ندارد

گروه ارائه دهنده: گروه آسیب شناسی دانشکده پزشکی

هدف کلی: آشنایی با اصول کلی فیزیوپاتولوژی بیماری ها در آسیب شناسی عمومی

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

آشنایی با آسیب شناسی عمومی:

- سلول
- التهاب
- ترمیم بافت
- اختلالات همودینامیک
- اختلالات ژنتیک
- بیماری های سیستم ایمنی
- نئوپلازی
- بیماری های عفونی
- بیماری های تغذیه ای ، محیطی و متابولیک

روش تدریس:

- Small group Discussion
- Programmed Lecture
- Lecture

نحوه ارزشیابی: امتحان کتبی

نام درس: آناتومی سر و گردن نظری

کد درس: ۱۰

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

ساعت آموزشی در طول دوره: ۳۴ ساعت

پیش نیاز و همزمان: بافت شناسی عمومی نظری، بافت شناسی عمومی عملی گروه ارائه دهنده: گروه آناتومی

هدف کلی: شناخت ساختمان و چگونگی تشکیل، رشد و تکامل دهان و فک و صورت، یادآوری و عمق بخشی دانش تشریح منطقه ای و آناتومی کاربردی ناحیه سر و صورت و گردن.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

آشنایی با آناتومی کاربردی اعضای زیر:

- حفره دهان
- عضلات واتصالات آنها دردهان و ناحیه دور دهان
- ناحیه تحت فکی
- ناحیه زیر زبانی
- ناحیه حلق
- بینی
- سینوس های فکی و پاراناژال
- غدد بزاقی
- مفصل گیجگاهی فکی
- فضاهای نیامی و عضلات گردنی و زنجیره های لنفاوی
- استخوان های فک و صورت

روش تدریس:

- Text Review
- Lecture
- Programmed Lecture

نحوه ارزشیابی: مطابق با نظر گروه ارائه دهنده

نام درس: ایمونولوژی پایه

کد درس: ۱۱

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری

ساعت آموزشی در طول دوره: ۱۷ ساعت

پیش نیاز و همزمان: ندارد

گروه ارائه دهنده: گروه ایمنی شناسی

هدف کلی: آشنایی با اصول پایه ایمونولوژی

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

- آشنایی با کلیات ایمنی شناسی عمومی شامل: اجزا سیستم ایمنی، ایمنی ذاتی و اکتسابی، ایمنی هومورال و سلولار، سیستم کمپلمان، تنظیم پاسخ ایمنی، واکنش ازدیاد حساسیت، خودایمنی
- شناخت پاسخهای ایمنی پالپ دندان و بافتهای پری اپیکال و پریودونشیم و بزاق
- آشنایی با ایمونولوژی تومور

روش تدریس:

- Text Review
- Lecture
- Programmed Lecture

نحوه ارزشیابی: امتحان کتبی

نام درس: بافت شناسی دهان نظری

کد درس: ۱۲

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری

ساعت آموزشی در طول دوره: ۱۷ ساعت

پیش نیاز و همزمان: بافت شناسی عمومی نظری، بافت شناسی عمومی عملی گروه ارائه دهنده: گروه بافت شناسی

هدف کلی: شناخت رشد و تکامل جنین و نمای بافت شناسی انساج حفره دهان و ساختمان های اطراف.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

آشنایی با ویژگی های بافت شناسی :

۱- جوانه دندان و ساختمانهای مختلف دندان

۲- مخاط قسمت های مختلف دهان

۳- غدد بزاقی

۴- استخوان

۵- سینوس های پاراناژال

۶- مفصل گیجگاهی فکی

روش تدریس:

- Text Review
- Lecture
- Programmed Lecture

نحوه ارزشیابی: امتحان کتبی

نام درس: بافت شناسی دهان عملی

کد درس: ۱۳

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد عملی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۳۴ ساعت

پیش نیاز و همزمان: بافت شناسی دهان نظری

گروه ارائه دهنده: گروه بافت شناسی

هدف کلی: شناخت نمای بافت شناسی رشد و تکامل جنینی و نمای بافت شناسی انساج حفره دهان و ساختمان های اطراف.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

مشاهده لامهای مربوط به:

۱- سرو صورت جنین

۲- جوانه دندان و تکامل دندان

۳- مینا

۴- سیستم عاجی - پالپی

۵- پریدونشیم

۶- مخاط دهان

۷- غدد بزاقی

۸- استخوان

۹- سینوسهای پاراناژال

۱۰- مفصل گیجگاهی فکی

روش تدریس: مشاهده لام

نحوه ارزشیابی: امتحان از لام

نام درس: بافت شناسی عمومی نظری

کد درس: ۱۴

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری

ساعت آموزشی در طول دوره: ۱۷ ساعت

پیش نیاز و همزمان:

گروه ارائه دهنده: گروه بافت شناسی

هدف کلی: آشنایی با مقدمات بافت شناسی عمومی

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

آشنایی با بافت شناسی:

- کلیات ساختار سلولی

- عضله

- استخوان

- پوست

- سیستم عصبی

- سلولهای خونی

- بافت همبند

- عقده های لنفاوی و درناژ

روش تدریس:

- Small group Discussion
- Programmed Lecture
- Lecture

نحوه ارزشیابی: امتحان کتبی

نام درس: بافت شناسی عمومی عملی

کد درس: ۱۵

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد عملی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۳۴ ساعت

پیش نیاز و همزمان: بافت شناسی عمومی نظری

گروه ارائه دهنده: گروه بافت شناسی

هدف کلی: شناخت نمای میکروسکوپی سر فصل های بافت شناسی عمومی نظری

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

مشاهده لامهای مربوط به:

- مورفولوژی کلی سلول

- عضله

- استخوان

- پوست و مخاط اختصاصی

- سیستم عصبی

- سلولهای خونی

- بافت همبند

روش تدریس: مشاهده لام

نحوه ارزشیابی: امتحان از لام

نام درس: بیولوژی مولکولی نظری

کد درس: ۱۶

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری

ساعت آموزشی در طول دوره: ۱۷ ساعت

پیش نیاز و همزمان:

گروه ارائه دهنده: گروه ژنتیک، گروه ایمنی شناسی

هدف کلی: آشنایی با اساس ملکولی فعالیت های بیولوژیک سلول عملکرد DNA , R.N.A و بیوسنتز پروتئین

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. آشنایی با ساختار ملکولی R.N.A , D.N.A

۲. آشنایی با مراحل سنتز پروتئین

۳. آشنایی با انواع تغییرات و اختلالات کروموزومی (جهش ها، اختلالات مندلی، توارث چند عاملی)

۴. بیولوژی ملکولی و ژنتیک سرطان پرتوانکوژن ها، ژن های سرکوبگر تومور، ژن های موثر در پرولیفراسیون سلولی، سیکل

سلولی موتاسیون های موثر بر ثبات و کنترل ژنوم.

روش تدریس: Lecture

نحوه ارزشیابی: امتحان کتبی

نام درس: بیولوژی مولکولی عملی

کد درس: ۱۷

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد عملی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۶۸ ساعت

پیش نیاز و همزمان:

گروه ارائه دهنده: گروه ژنتیک، گروه ایمنی شناسی

هدف کلی: آشنایی با روش های متداول و جدید در بیولوژی ملکولی و کاربرد آنها در تشخیص بیماریها.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

آشنایی با تکنیک ها:

1. PCR
2. Gel Electrophoresis
3. Flow cytometry IHC
4. Immunofluorescent
5. Macromolecule blotting & probing
  - Southern blot
  - Northern blot
  - Western blot
  - Eastern blot
6. DNA microarray
7. FISH
8. Insitu hybridization

روش تدریس: مشاهده مراحل آزمایشگاهی

نحوه ارزشیابی: مطابق با نظر گروه ارائه دهنده

نام درس: اصول حفاظت شخصی و ایمنی در آزمایشگاه

کد درس: ۱۸

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد کارگاهی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۵۱ ساعت

پیش نیاز و همزمان:

گروه ارائه دهنده: گروه بهداشت حرفه‌ای

هدف کلی: شناسایی اجزا مختلف، آشنایی با کاربرد دستگاه‌های آزمایشگاهی، حفظ و نگهداری آنها و اصول حفاظت فردی و کنترل عفونت.

سرفصل‌های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. اصول حفاظت فردی، اصول نگهداری و استفاده از مواد آزمایشگاهی در شرایط مناسب
۲. اصول حفاظت فرد در مقابل مواد آزمایشگاهی
۳. اصول حفاظتی در هنگام کار با وسایل تیز و برنده
۴. اصول استفاده از میکروتوم
۵. اصول کنترل عفونت
۶. اصول دفع زباله‌های آزمایشگاهی

روش تدریس:

۱. سخنرانی تعاملی

2. Lecture

3. Demonstration

نحوه ارزشیابی: مطابق نظر گروه ارائه‌کننده

نام درس: بیماریهای دهان نظری

کد درس: ۱۹

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری

ساعت آموزشی در طول دوره: ۱۷ ساعت

پیش نیاز و همزمان:

گروه ارائه دهنده: گروه بیماریهای دهان

هدف کلی: آشنایی با جنبه های کاربردی تشخیص بیماریهای دهان

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. آشنایی با داروشناسی کاربردی

۲. آشنایی با آزمایش نویسی

۳. آشنایی با نسخه نویسی

۴. آشنایی با تفسیر آزمایشات کلینیکال

۵. تظاهرات دهانی بیماریهای سیستمیک

روش تدریس: Lecture

نحوه ارزشیابی: امتحان کتبی

نام درس: بیماریهای دهان عملی

کد درس: ۲۰

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد عملی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۳۴ ساعت

پیش نیاز و همزمان: بیماریهای دهان نظری

گروه ارائه دهنده: گروه بیماریهای دهان

هدف کلی: مشاهده تظاهرات بالینی انواع بیماریهای دهان و تشخیص افتراقی ضایعات.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. آشنایی و انجام معاینات داخلی و خارجی دهانی شامل نسوج سخت و نرم غدد بزاقی ، غدد لنفاوی و عضلات گردن ، مفصل

گیجگاهی فکی

۲. آشنایی عملی با مراحل مختلف طرح تشخیص های افتراقی براساس نماهای بالینی ضایعات و یافته های پاراکلینیک (رادیو

گرافی – آزمایشگاهی)

۳. آشنایی عملی با مراحل مختلف ارائه موارد

۴. آشنایی عملی با تظاهرات دهانی بیماریهای سیستمیک

روش تدریس:

– مشاهده و حضور در بخش یا درمانگاه

– Case presentation

نحوه ارزشیابی: Log book

نام درس: جراحی دهان، فک و صورت عملی

کد درس: ۲۱

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد عملی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۳۴ ساعت

پیش نیاز و همزمان:

هدف کلی: آشنایی با نمای بالینی و اصول جراحی ضایعات دهان.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. حضور در درمانگاه جراحی دهان فک و صورت جهت آشنایی با معاینه و ارائه تشخیص افتراقی و بیوپسی ضایعات
۲. حضور در بخش بستری جراحی دهان فک و صورت جهت آشنایی با روند درمان بیماران بستری
۳. حضور در اتاق عمل بخش جراحی دهان فک و صورت جهت مشاهده اعمال جراحی بیمارستانی ضایعات تحت بیهوشی عمومی

۴. حضور در Morning Report

روش تدریس: حضور در بخش، درمانگاه و اتاق عمل و مشاهده بیماران و نحوه معاینه و درمان آنها.

نحوه ارزشیابی: Log book

نام درس: رادیولوژی دهان نظری

کد درس: ۲۲

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری

ساعت آموزشی در طول دوره: ۱۷ ساعت

پیش نیاز و همزمان:

گروه ارائه دهنده: گروه رادیولوژی دهان

هدف کلی: تفسیر رادیولوژیک ضایعات دهان

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. آشنایی با تفسیر رادیوگرافیک بر اساس نماهای کلیشه های Conventional رادیوگرافی

۲. آشنایی با تکنولوژی های جدید تصویر برداری و تفسیر کلیشه های آن

روش تدریس:

- سخنرانی تعاملی

- سخنرانی

نحوه ارزشیابی: امتحان کتبی

نام درس: آسیب شناسی عمومی عملی و نظری بیمارستانی

کد درس: ۲۳

تعداد و نوع واحد: ۱۷ واحد عملی - بیمارستانی

ساعت آموزشی در طول دوره: یک ترم

پیش نیاز و همزمان: آسیب شناسی عمومی نظری، آسیب شناسی اختصاصی دهان و فک و صورت عملی (۱ و ۲)

گروه ارائه دهنده: گروه آسیب شناسی دانشکده پزشکی

هدف کلی: آشنایی عملی با کلیات آسیب شناسی ضایعات عمومی و مشاهده تغییرات میکروسکوپی آنها.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. آشنایی عملی و انجام روش های عملی آماده سازی نمونه های بافتی برای مطالعه میکروسکوپی و آماده سازی و بررسی مستقل نمونه های ارسالی زیر نظر اساتید.
۲. آشنایی عملی با اصول نگارش جواب نویسی در آسیب شناسی عمومی و تهیه مستقل پاسخهای نمونه های ارسالی زیر نظر اساتید.
۳. مرور آرشیو لام های آسیب شناسی عمومی در ارتباط با عناوینی که در درس نظری مربوطه آمده است.
۴. شرکت فعال در اسلاید سمینار.
۵. شرکت فعال در تومور بورد و CPC.

روش تدریس:

- آموزش توسط اساتید پاتولوژی عمومی
- مشاهده عملکرد دستیاران پاتولوژی عمومی
- مشاهده لام و شرکت در گزارش نویسی

نحوه ارزشیابی: مطابق با نظر گروه ارائه دهنده با ارائه نمره.

نام درس: پاتولوژی گوش و حلق و بینی

کد درس: ۲۴

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد عملی (بیمارستانی)

ساعت آموزشی در طول دوره: ۳۴ ساعت

پیش نیاز و همزمان:

گروه ارائه دهنده: گوش و حلق و بینی

هدف کلی: آشنایی عملی با طبقه بندی و نمای میکروسکوپی بیماریهای گوش و حلق و بینی

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. مشاهده نمای میکروسکوپی بیماری های غیر تومورال حلق و نازوفارنکس و هیپوفارنکس ، لارنکس
  ۲. مشاهده نمای میکروسکوپی بیماری های تومورال حلق و نازوفارنکس و هیپوفارنکس ، لارنکس
  ۳. مشاهده نمای میکروسکوپی بیماری های غیر تومورال و تومورال بینی و سینوس های پارانازل
  ۴. مشاهده نمای میکروسکوپی بیماریهای غدد بزاقی
- * دستیار موظف است علاوه بر نمونه های روزانه مروری بر آرشیو لام های مربوطه نیز داشته باشد.

روش تدریس:

- مشاهده لام

- آموزش مستقیم لام از طرف اساتید بوسیله میکروسکوپ استاد دانشجو

نحوه ارزشیابی: امتحان از لام شامل نگارش شرح میکروسکوپی و تشخیص.

نام درس: درماتوپاتولوژی

کد درس: ۲۵

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد عملی (بیمارستانی)

ساعت آموزشی در طول دوره: ۶۸ ساعت

پیش نیاز و همزمان: بافت شناسی عمومی نظری و عملی

گروه ارائه دهنده: گروه آسیب شناسی

هدف کلی: آشنایی عملی با طبقه بندی آسیب شناسی پوست و مخاط و مشاهده نمای میکروسکوپی ضایعات پوستی - مخاطی.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. آشنایی عملی با طبقه بندی ضایعات پوستی مخاطی
  ۲. مشاهده نمای میکروسکوپی ضایعات پیگمانته
  ۳. مشاهده نمای میکروسکوپی ضایعات وزیکولوبولوز
  ۴. مشاهده نمای میکروسکوپی ضایعات ژنودرماتوز
  ۵. مشاهده نمای میکروسکوپی ضایعات اپیدرم
  ۶. مشاهده نمای میکروسکوپی ضایعات درم و ضمائم آن
  ۷. مشاهده نمای میکروسکوپی بیماری های عفونی
  ۸. آشنایی و مشاهده روش های نوین تشخیص ضایعات پوستی مانند ایمونوفلورسانس
- * دستیار موظف است علاوه بر نمونه های روزانه ، مروری بر آرشیو لام های مربوطه نیز داشته باشد.

روش تدریس: مشاهده لام

نحوه ارزشیابی: امتحان از لام

نام درس: درماتولوژی

کد درس: ۲۶

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد عملی (بیمارستانی)

ساعت آموزشی در طول دوره: ۳۴ ساعت

پیش نیاز و همزمان: آسیب شناسی عمومی نظری

گروه ارائه دهنده: بخش پوست

هدف کلی: آشنایی عملی با طبقه بندی بالینی بیماری های پوست و مخاط و مشاهده علائم بالینی آنها.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. آشنایی و مشاهده ضایعات پیگمانته
۲. آشنایی و مشاهده ضایعات وزیکولوبولوز
۳. آشنایی و مشاهده ضایعات ژنودرماتوز
۴. آشنایی و مشاهده تومورهای اپیدرم، درم و ضمام آن
۵. آشنایی و مشاهده بیماری های عفونی پوست (میکروب، ویروسی و قارچی)
۶. آشنایی و مشاهده روش های نمونه برداری از پوست

روش تدریس: حضور در بخش و معاینه بیمار

نحوه ارزشیابی: Log book

نام درس: گوش و حلق و بینی درمانگاهی

کد درس: ۲۷

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد عملی (بیمارستانی)

ساعت آموزشی در طول دوره: ۳۴ ساعت

پیش نیاز و همزمان:

گروه ارائه دهنده: گوش و حلق و بینی

هدف کلی: آشنایی مقدماتی با بیماریهای عفونی ناحیه حلق، بینی و گوش.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. آشنایی با نمای بالینی بیماریهای عفونی ناحیه حلق، بینی و گوش
۲. آشنایی و مشاهده لارنگوسکوپی، اندوسکوپی سینوس
۳. آشنایی با بیماریهای غدد براقی
۴. آشنایی با نمای بالینی ضایعات تومورال حلق و بینی و سینوس های پارانازال و علائم آنها

روش تدریس:

- حضور در درمانگاه و بخش
- مشاهده نحوه معاینه بیماران
- مشاهده و معاینه بیماران زیر نظر اساتید

نحوه ارزشیابی: Log book

نام درس: نوروپاتولوژی

کد درس: ۲۸

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد عملی (بیمارستانی)

ساعت آموزشی در طول دوره: ۳۴ ساعت

پیش نیاز و همزمان:

گروه ارائه دهنده: گروه آسیب شناسی

هدف کلی: آشنایی با طبقه بندی و مشاهده نمای میکروسکوپی بیماری های شایع سیستم اعصاب مرکزی و محیطی.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. آشنایی عملی با طبقه بندی بیماریهای سیستم اعصاب مرکزی و محیطی
  ۲. مشاهده نمای میکروسکوپی ضایعات غیر تومورال شایع سیستم اعصاب مرکزی و محیطی
  ۳. مشاهده نمای میکروسکوپی ضایعات تومورال شایع سیستم اعصاب مرکزی و محیطی
- * دستیار موظف است علاوه بر نمونه های روزانه، مروری بر آرشیو لامهای مربوطه نیز داشته باشد.

روش تدریس: مشاهده لام

نحوه ارزشیابی: امتحان از لام

نام درس: هماتوپاتولوژی

کد درس: ۲۹

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد عملی (بیمارستانی)

ساعت آموزشی در طول دوره: ۳۴ ساعت

پیش نیاز و همزمان: آسیب‌شناسی عمومی نظری، بافت‌شناسی عمومی نظری و عملی

گروه ارائه دهنده: بخش انکولوژی - هماتولوژی

هدف کلی: آشنایی عملی با طبقه بندی و مشاهده نمای میکروسکوپی بیماری های خون و مغز استخوان.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. آشنایی عملی با طبقه بندی بیماری های خون

۲. آشنایی و مشاهده نمای میکروسکوپی بیماری های غیر نئوپلاستیک خون و مغز استخوان

۳. آشنایی و مشاهده نمای میکروسکوپی بیماری های نئوپلاستیک خون و مغز استخوان

روش تدریس: مشاهده لام

نحوه ارزشیابی: امتحان از لام

نام درس: هماتولوژی

کد درس: ۳۰

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد عملی (بیمارستانی)

ساعت آموزشی در طول دوره: ۳۴ ساعت

پیش نیاز و همزمان: آسیب‌شناسی عمومی نظری، بافت‌شناسی عمومی نظری و عملی

گروه ارائه دهنده: بخش انکولوژی - هماتولوژی

هدف کلی: آشنایی عملی با علائم بالینی بیماری‌های خون، طبقه بندی آنها و مشاهده تظاهرات بیماری‌های شایع خون در دهان.

سرفصل‌های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. آشنایی عملی با طبقه بندی بیماری‌های خونی و شناخت علائم بالینی آنها
۲. آشنایی و مشاهده تظاهرات بیماری‌های شایع خون (غیر تومورال و تومورال) در دهان
۳. آشنایی با نحوه انجام تست‌های آزمایشگاهی در تشخیص بیماری‌های خون
۴. مشاهده و آشنایی با اصول شیمی درمانی و عوارض آن در دهان

روش تدریس:

- حضور در بخش و درمانگاه
- مشاهده بیماران و نحوه معاینه آنها بوسیله اساتید

نحوه ارزشیابی: Log book

نام درس: آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی نظری (۱) کد درس: ۳۱

ساعت آموزشی در طول دوره: ۵۱ ساعت

تعداد و نوع واحد: ۳ واحد نظری

پیش نیاز و همزمان:

هدف کلی: آشنایی با ضایعات اختصاصی دهان و فک و صورت.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

بررسی، آشنایی و مطالعه مباحث فصول ۱ تا ۷ کتاب Neville:

۱. نقایص رشدی-تکاملی ناحیه دهان و فک و صورت

۲. ناهنجاریهای دندانی

۳. بیماریهای پالپ و پری اپیکال

۴. بیماریهای پریودنتال

۵. عفونت های باکتریال

۶. بیماریهای قارچی

۷. عفونت های ویروسی

روش تدریس:

- Self directed learning
- Motivating question
- Text review
- Programmed lecture

نحوه ارزشیابی: امتحان کتبی

نام درس: آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی نظری (۲) کد درس: ۳۲

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری ساعت آموزشی در طول دوره: ۳۴ ساعت

پیش نیاز و همزمان: آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی نظری (۱)

هدف کلی: آشنایی با ضایعات اختصاصی دهان و فک و صورت.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

بررسی و مطالعه مباحث فصول ۸ تا ۱۵ Neville :

۱. آسیب های فیزیکی و شیمیایی

۲. آلرژی ها و بیماری های ایمونولوژیک

۳. اپیتلیال پاتولوژی

۴. آسیب شناسی غدد بزاقی

۵. تومورهای بافت نرم

۶. اختلالات هماتولوژیک

۷. آزردهی استخوانی

۸. کیست ها و تومورهای ادونتوژنیک

روش تدریس:

- Self directed learning
- Motivating question
- Text review
- Programmed lecture

نحوه ارزشیابی:

- امتحان کتبی
- حضور در برنامه مرور مقالات

نام درس: آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی نظری (۳) کد درس: ۳۳

تعداد و نوع واحد: ۳ واحد نظری ساعت آموزشی در طول دوره: ۵۱ ساعت

پیش نیاز و همزمان: آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی نظری (۲)

هدف کلی: آشنایی با مطالعه ضایعات اختصاصی دهان و فک و صورت.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

بررسی و مطالعه فصول زیر از کتاب نویل:

۱. بیماریهای پوستی - مخاطی
  ۲. تظاهرات دهانی بیماریهای سیستمیک
  ۳. دردهای صورتی و اختلالات نوروماسکولار
- بررسی و آشنایی و مطالعه مباحث زیر از کتاب Regezi:

۱. بیماریهای وزیکولوبولوز
۲. ضایعات زخمی
۳. ضایعات سفید
۴. ضایعات قرمز- آبی
۵. ضایعات پیگمانته
۶. ضایعات وروکو- پاپیلاری
۷. ضایعات بافت همبند

روش تدریس:

- Self Directed Learning
- Text Review
- Lecture

نحوه ارزشیابی: امتحان کتبی

نام درس: آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی نظری (۴) کد درس: ۳۴

تعداد و نوع واحد: ۴ واحد نظری ساعت آموزشی در طول دوره: ۶۸ ساعت

پیش نیاز و همزمان: آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی نظری (۳)

هدف کلی: مطالعه ضایعات اختصاصی دهان و فک و صورت.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

بررسی و مطالعه فصول زیر از کتاب Regezi:

۱. بیماریهای غدد بزاقی
۲. ضایعات لنفوییدی
۳. کیستهای فک و گردن
۴. تومورهای ادونتوژنیک
۵. تومورهای خوش خیم غیر ادونتوژنیک
۶. ضایعات التهابی فکین
۷. بدخیمی های فکین
۸. بیماریهای ژنتیک و متابولیک
۹. ناهنجاریهای دندانی
۱۰. ضایعات پوستی شایع ناحیه سرو گردن

روش تدریس:

- Self Directed Learning
- Text Review
- Lecture

نحوه ارزشیابی: امتحان کتبی

نام درس: آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی نظری (۵) کد درس: ۳۵

تعداد و نوع واحد: ۵ واحد نظری ساعت آموزشی در طول دوره: ۸۵ ساعت

پیش نیاز و همزمان: آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی نظری (۴)

هدف کلی: آشنایی با سطوح پیشرفته مباحث تئوری آسیب شناسی دهان.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. بررسی، آشنایی و مطالعه مباحث امتحان بورد کتب Ackerman و Gnepp

Gnepp: فصول ۴ و ۶ (ضایعات مخاط دهان و غدد بزاقی)

Ackerman: فصول ۱، ۲، ۳

- Introduction
- Gross Techniques in surgical Pathology
- Special Techniques in surgical Pathology

لازم به ذکر است که با توجه به منابع بورد هر سال مباحث مذکور قابل تغییر است.

۲. مرور مجدد کتاب Neville

روش تدریس: Text خوانی

نحوه ارزشیابی: امتحان کتبی

نام درس: آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی عملی (۱) کد درس: ۳۶

ساعت آموزشی در طول دوره: ۱۰۲ ساعت

تعداد و نوع واحد: ۳ واحد عملی

پیش نیاز و همزمان:

هدف کلی: مرور آرشیواسلایدهای انتخاب شده.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱- مطالعه ۱۰۰ عدد لام از ۲۵ ضایعه شایع حفره دهان، (طبق لیست زیر) اسلایدهای فوق از طریق گروه تهیه شده و در قالب یک بسته آموزشی- در صورت صلاحدید به همراه رادیوگرافی و اطلاعات بالینی مربوط به نمونه- (بصورت جعبه لام آموزشی) در اختیار دستیاران قرار داده می شود.

اسلایدهای آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی عملی (۱)

۱	لکوداما	۱۴	هیپر پلازی پاپیلری کام
۲	توروس	۱۵	ژانت سل فیروما
۳	کیست کانال انسیزیو	۱۶	پیوژنیک گرانولوم
۴	کیست درموئید	۱۷	ژانت سل گرانولومای محیطی
۵	کیست لنفو اپی تلیال	۱۸	فیبروم اسیفیه محیطی
۶	کیست پری اپیکال	۱۹	زخم غیر اختصاصی
۷	گرانولومای پری اپیکال	۲۰	هیپرکراتوز
۸	استئومیلیت	۲۱	دیسپلازی خفیف
۹	توبرکلوزیس	۲۲	دیسپلازی متوسط
۱۰	اکتینوما یکوزیس	۲۳	دیسپلازی شدید
۱۱	کاندیدیا یزیس	۲۴	کارسینوم در جا
۱۲	هرپس	۲۵	SCC و متاستاز SCC
۱۳	فیبروز تحریکی		

روش تدریس:

- آموزش و یادگیری از اساتید

- Modular Education
- Self directed learning (با رجوع به کتب مرجع، اطلس ها و سایت های آموزشی)
- Motivating questions

نحوه ارزشیابی:

- Log book, MSF
- Dops

- امتحان از لام

نام درس: آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی عملی (۲) کد درس: ۳۷

تعداد و نوع واحد: ۳ واحد عملی ساعت آموزشی در طول دوره: ۱۰۲ ساعت

پیش نیاز و همزمان: آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی عملی (۱)

هدف کلی: مرور آرشیو اسلایدهای انتخاب شده.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. کلاس پاتولوژی دهان عملی:

مطالعه ۱۰۰ عدد لام از ۲۵ ضایعه شایع حفره دهان (طبق لیست زیر) . اسلایدهای فوق از طریق گروه تهیه شده و در قالب یک بسته آموزشی (به صورت جعبه لام آموزشی) در اختیار دستیاران قرار داده می شود .

اسلایدهای آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی عملی (۲)

۱	وروکوز کارسینوما	۱۴	کیست پریدنتال طرفی
۲	پاپیلوما	۱۵	آملوبلاستوما
۳	وروکو ولگاریس	۱۶	یونی سیستیک آملوبلاستوما
۴	BCC	۱۷	دسموپلاستیک آملوبلاستوما
۵	کراتو آکانتوما	۱۸	کیست ادنتوژنیک گلاندر
۶	سبوریک کراتوز	۱۹	کیست ادنتوژنیک ارتو کراتینیزه
۷	ملانوم	۲۰	AOT
۸	خال	۲۱	ادنتوم
۹	Focal melanosis	۲۲	میگزوم
۱۰	کیست دانتی ژور	۲۳	آملوبلاستیک فیبروم
۱۱	okc	۲۴	پیند بورگ تومور
۱۲	کیست رویشی	۲۵	آملوبلاستیک فیبرو ادنتوما
۱۳	coc		

روش تدریس:

- Self directed learning
- Modular Education
- Motivating questions
- Use of log book

نحوه ارزشیابی: امتحان از لام

نام درس: آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی عملی (۳) کد درس: ۳۸

تعداد و نوع واحد: ۳ واحد عملی ساعت آموزشی در طول دوره: ۱۰۲ ساعت

پیش نیاز و همزمان: آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی عملی (۲)

هدف کلی: مرور آرشيو لام های انتخاب شده.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

مطالعه ۱۰۰ عدد لام از ۲۵ ضایعه حفره دهان، (طبق لیست زیر) اسلایدهای فوق از طریق گروه تهیه شده و در قالب یک بسته آموزشی (بصورت جعبه لام آموزشی) در اختیار دستیاران قرار داده می شود.

اسلایدهای آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی عملی (۳)

۱	آملوبلاستیک کارسینوما	۱۴	کانالیکولر آدنوما
۲	لیکن پلان	۱۵	وارتین تومور
۳	پمفیگوس	۱۶	آسینیک سل کارسینوما
۴	پمفیگوئید	۱۷	آدنوئید سیستیک کارسینوما
۵	لوپوس	۱۸	PLGA
۶	اریتم مولتی فرم	۱۹	موکوپیدرموئید کارسینوما
۷	سارکوئیدوز	۲۰	Salivary duct carcinoma
۸	موکوسل	۲۱	دیسپلازی فیبرو
۹	کیست احتباسی موکوسی	۲۲	COF
۱۰	پلئومورفیک آدنوما	۲۳	FCOD
۱۱	carcinoma ex PA	۲۴	CGCG
۱۲	بازال سل آدنوما	۲۵	سمنتوبلاستوما
۱۳	Oncocytoma		

روش تدریس:

- آموزش و یادگیری از اساتید از طریق مشاهده مشترک اسلایدهای میکروسکوپی

- Self directed learning
- Modular Education
- Motivating questions

نحوه ارزشیابی:

- Log Book
- DOPS

نام درس: آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی عملی (۴) کد درس: ۳۹

تعداد و نوع واحد: ۳ واحد عملی ساعت آموزشی در طول دوره: ۱۰۲ ساعت

پیش نیاز و همزمان: آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی عملی (۳)

هدف کلی: مرور آرشيو لام های انتخاب شده.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

مطالعه ۱۰۰ عدد لام از ۲۵ ضایعه حفره دهان، (طبق لیست زیر) اسلایدهای فوق از طریق گروه تهیه شده و در قالب یک بسته آموزشی (بصورت جعبه لام آموزشی) در اختیار دستیاران قرار داده می شود.

اسلایدهای آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی عملی (۴)

Langerhans cell disease	۱۴	لیپوم	۱
چرایبزم	۱۵	همانژیوم	۲
Ewing sarcoma	۱۶	لنفانژیوم	۳
استئوبلاستوم	۱۷	نورو فیبروم	۴
کندروسارکوم	۱۸	شوانوم	۵
TBC	۱۹	لیومیوم	۶
ABC	۲۰	لنفوم	۷
تروماتیک نوروما	۲۱	هوچکین لنفوم	۸
فیروز هیستوسایتومای بدخیم	۲۲	رابدومیوسارکوم	۹
لنفوم بورکیت	۲۳	لیومیوسارکوم	۱۰
پلاسموسایتوما	۲۴	تراتوم	۱۱
استئوسارکوما	۲۵	فیبرو سارکوما	۱۲
		گرانولر سل تومور	۱۳

روش تدریس:

- آموزش و یادگیری از اساتید از طریق مشاهده مشترک اسلایدهای میکروسکوپی

- Self directed learning
- Modular Education
- Motivating questions

نحوه ارزشیابی:

- Log Book
- DOPS

نام درس: آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی عملی (۵) کد درس: ۴۰

تعداد و نوع واحد: ۵ واحد عملی ساعت آموزشی در طول دوره: ۱۷۰ ساعت

پیش نیاز و همزمان: آسیب شناسی دهان و فک و صورت اختصاصی عملی (۴)

هدف کلی: مشاهده آرشيو لام‌های اختصاصی و غیر شایع.

سرفصل‌های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. مشاهده حداقل ۲۰۰ نمونه از آرشيو بخش پاتولوژی دهان و فک و صورت

۲. مشاهده حداقل ۵۰ نمونه از مجموعه ضایعات زیر:

- تومورهای بافت نرم

- خون و بافت لنفوییدی

- ضایعات استخوانی

- تومورهای غدد بزاقی

۳. مشاهده و تفسیر لام‌های روز

۴. بررسی، مشاهده و بحث در خصوص نمونه‌های اختصاصی و غیرشایع با اساتید مربوطه

۵. راهنمایی پاس و گزارش نویسی دستیاران سال اول

روش تدریس:

- Self directed learning

- مشاهده لام با اساتید

نحوه ارزشیابی:

- Log Book

- MSF

نام درس: بررسی مقالات (۱)

کد درس: ۴۱

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

ساعت آموزشی در طول دوره: ۳۴ ساعت

پیش نیاز و همزمان:

هدف کلی: نقد و بررسی مقالات معتبر داخلی و خارجی برای کسب اطلاعات جدید و روشهای تحقیق در ارتباط با آسیب شناسی دهان.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. آشنایی با نحوه نگارش مقالات

۲. آشنایی با بررسی و ارایه مقالات نوشته شده به زبان های فارسی و انگلیسی

۳. آشنایی با نحوه نقد مقالات و نتیجه گیری مناسب از مقالات نقد شده

۴. آشنایی با طبقه بندی انواع مقالات

* انتخاب مقالات به عهده استاد راهنما بوده و اولویت با مقالات مجلاتی است که توسط دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی جهت امتحان دانشنامه تخصصی تعیین گردیده اند . حداقل ۱۵ مقاله توسط دستیار ارایه خواهد شد که حداکثر ۵ مقاله آن میتواند بصورت متمرکز و در قالب سمینار ارایه شود.

روش تدریس: کنفرانسی و مباحثه

نحوه ارزشیابی: ارائه مقاله در جلسات گروه و ارزشیابی توسط اعضای گروه بر اساس چک لیست.

نام درس: بررسی مقالات (۲)

کد درس: ۴۲

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

ساعت آموزشی در طول دوره: ۳۴ ساعت

پیش نیاز و همزمان: بررسی مقالات (۱)

هدف کلی: نقد و بررسی مقالات معتبر داخلی و خارجی برای کسب اطلاعات جدید و روشهای تحقیق در ارتباط با آسیب شناسی دهان.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. آشنایی با نحوه نگارش مقالات

۲. آشنایی با بررسی و ارایه مقالات نوشته شده به زبان های فارسی و انگلیسی

۳. آشنایی با نحوه نقد مقالات و نتیجه گیری مناسب از مقالات نقد شده

۴. آشنایی با طبقه بندی انواع مقالات

* انتخاب مقالات به عهده استاد راهنما بوده و اولویت با مقالات مجلاتی است که توسط دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی جهت امتحان دانشنامه تخصصی تعیین گردیده اند . حداقل ۱۵ مقاله توسط دستیار ارایه خواهد شد .

روش تدریس: کنفرانسی و مباحثه

نحوه ارزشیابی: ارائه مقاله در جلسات گروه و ارزشیابی توسط اعضای گروه بر اساس چک لیست.

نام درس: بررسی مقالات (۳)

کد درس: ۴۳

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

ساعت آموزشی در طول دوره: ۳۴ ساعت

پیش نیاز و همزمان: بررسی مقالات (۲)

هدف کلی: مطالعه و بررسی حداقل ۱۵ مقاله بر اساس برنامه ریزی گروه.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. آشنایی با نحوه نگارش مقالات

۲. آشنایی با بررسی و رایه مقالات نوشته شده به زبان های فارسی و انگلیسی

۳. آشنایی با نحوه نقد مقالات و نتیجه گیری مناسب از مقالات نقد شده

۴. آشنایی با طبقه بندی انواع مقالات

* انتخاب مقالات به عهده استاد راهنما بوده و اولویت با مقالات مجلاتی است که توسط دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و

تخصصی جهت امتحان دانشنامه تخصصی تعیین گردیده اند . حداقل ۱۵ مقاله توسط دستیار رایه خواهد شد .

روش تدریس: کنفرانسی

نحوه ارزشیابی: ارائه مقاله در جلسات گروه و ارزشیابی توسط اعضای گروه بر اساس چک لیست.

نام درس: پاس و گزارش نویسی (۱)

کد درس: ۴۴

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد عملی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۶۸ ساعت

پیش نیاز و همزمان:

هدف کلی: آشنایی با مراحل تحویل گرفتن نمونه، برش و پاس، رنگ آمیزی نمونه و آشنایی با میکروسکوپ.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. آشنایی با نحوه تحویل گرفتن نمونه، جمع آوری اطلاعات کلینیکی و پاراکلینیکی مورد نیاز جهت تشخیص و چگونگی کدگذاری و ثبت آرشیو و مراحل اداری و حسابداری و انجام کلیه مراحل فوق.
۲. آشنایی با نحوه گرد آوری اطلاعات کلینیکی و پاراکلینیکی مورد نیاز جهت پیگیری بیمار و انجام آن.
۳. آشنایی با چگونگی توصیف ماکروسکوپی ضایعات دهانی.
۴. آشنایی با چگونگی برش و پاس و تهیه مقاطع ماکروسکوپی از نمونه ها.
۵. آشنایی با میکروسکوپ، انواع آن، تنظیمات، نحوه کارکرد، موارد استفاده و نگهداری دستگاه.
۶. آموزش نحوه پاس به کمک مدل و نمونه های مجازی.
۷. آشنایی با اصول Processing بافت، پارافین گذاری، کوله کردن بافت، شماره گذاری بلوک ها، برش و تهیه لام خام و آشنایی با اصول رنگ آمیزی هماتوکسیلین و ائوزین.
۸. آشنایی با اصول رنگ آمیزی های اختصاصی و کاربرد آنها.
۹. شناخت ترکیب رنگ های اختصاصی.
۱۰. آشنایی با دستگاهها، وسایل و مواد مورد نیاز در مراحل مختلف Processing، پارافین گذاری، برش و رنگ آمیزی لام.
۱۱. شناخت انواع خطاها و مشکلاتی که منجر به بروز انواع آرتی فکت در طول مراحل تهیه لام می گردد.

روش تدریس:

- تدریس تئوری توسط استاد
- Demonstration توسط استاد و تکنیسین آزمایشگاه و تکنیسین دستگاهها
- شبیه سازی پاس نمونه ها (Simulation by use of mannequins)

نحوه ارزشیابی:

- مشاهده مستقیم مهارت های عملی (Dops) Direct observation of practical skills
- Multi – Source Feed back(MSF) و ثبت در log book

نام درس: پاس و گزارش نویسی (۲)

کد درس: ۴۵

تعداد و نوع واحد: ۴ واحد عملی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۱۳۶ ساعت

پیش نیاز و همزمان: پاس و گزارش نویسی (۱)

هدف کلی: تشخیص نمونه و تنظیم پاسخ

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. توانایی ترکیب یافته های بالینی و میکروسکوپی و ارائه تشخیص نهایی

۲. شناخت موارد استفاده از تکنیک های تشخیص مولکولی

۳. بررسی و گزارش نویسی حداقل ۳۰ نمونه بطور مستقل و تحت نظارت اساتید گروه

روش تدریس:

– تدریس عملی توسط استاد

– مطالعه لام تحت نظارت استاد

– Self directed learning

نحوه ارزشیابی:

– Dops

– Case – based discussion

– MSF, log book

نام درس: پاس و گزارش نویسی (۳)

کد درس: ۴۶

تعداد و نوع واحد: ۴ واحد عملی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۱۳۶ ساعت

پیش نیاز و همزمان: پاس و گزارش نویسی (۲)

هدف کلی: انجام امور پاساژ و گزارش نویسی نمونه های ارسالی به بخش.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. توانایی جمع بندی داده های کلینیکی و میکروسکوپی و ارائه تشخیص نهایی
۲. شناخت موارد لزوم استفاده از تکنیک های تشخیصی مولکولی
۳. بررسی تشخیص و گزارش نویسی حداقل ۳۰ نمونه بطور مستقل و زیر نظر اساتید گروه

روش تدریس:

- آموزش از طریق اساتید
- مشاهده لام زیر نظر اساتید بوسیله میکروسکوپ آموزشی استاد دانشجو

نحوه ارزشیابی:

- Dops
- Case – based discussion
- MSF, Log book

نام درس: پاس و گزارش نویسی (۴)

کد درس: ۴۷

تعداد و نوع واحد: ۴ واحد عملی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۱۳۶ ساعت

پیش نیاز و همزمان: پاس و گزارش نویسی (۳)

هدف کلی: انجام امور پاساژ و گزارش نویسی نمونه های ارسالی به بخش.

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۴. توانایی جمع بندی داده های کلینیکی و میکروسکوپی و ارائه تشخیص نهایی

۵. شناخت موارد لزوم استفاده از تکنیک های تشخیصی مولکولی

۶. بررسی تشخیص و گزارش نویسی حداقل ۳۰ نمونه بطور مستقل و زیر نظر اساتید گروه

روش تدریس:

– آموزش از طریق اساتید

– مشاهده لام زیر نظر اساتید بوسیله میکروسکوپ آموزشی استاد دانشجو

نحوه ارزشیابی:

- Dops
- Case – based discussion
- MSF, Log book

نام درس: پایان نامه (۱) تا (۵)

کد درس: ۵۲-۴۸

تعداد و نوع واحد: ۱۰ واحد عملی- کارگاهی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۴۷۶ ساعت

پیش نیاز و همزمان:

پایان نامه (۱)- هدف: انتخاب موضوع مورد تحقیق در حیطه آموزش تخصصی

این درس بصورت ۲ واحد کارگاهی برگزار می شود و باید در برنامه آموزشی دیده شود. در این واحد دستیار با همکاری اساتید گروه در جلسات کارگاهی نسبت به تعیین موضوع اقدام می نماید. گردآوری مقالات، تحقیقات مرتبط و انجام جستجوهای مربوطه، خارج از ساعت کارگاه بوده و در جلسات کارگاه باید نتایج تحقیقات ارائه شود. در پایان ترم دستیار باید مستندات لازم موضوع خود را انتخاب کرده باشد. ثبت اولیه موضوع در معاونت پژوهشی و با ارائه گواهی به سرپرست تخصصی گروه بیانگر گذراندن این واحد می باشد.

پایان نامه (۲)- هدف: ثبت موضوع پژوهشی

این درس بصورت ۲ واحد کارگاهی برگزار می شود و دستیار باید در جلسات مربوطه که با حضور مشاور آماری و یا متخصصین آمار یا اپیدمیولوژیست برگزار می گردد، شرکت کند. دستیار باید تا پایان ترم پروپوزال خود را کامل کرده و در سایت مربوطه (پژوهشیار) ثبت نماید. ملاقات با استاد راهنما جهت هماهنگی های مربوط به پروپوزال راهنما نیز باید در همین جلسات پیش بینی شود.

پایان نامه (۳)- هدف: انجام پژوهشی

این درس به صورت ۲ واحد عملی طراحی شده است که باید در برنامه آموزشی دیده شود. زمان و نحوه ارائه این واحد کاملاً در اختیار استاد راهنما است و می تواند به صورت جلسات پشت سر هم و یا با فاصله باشد. استاد راهنما باید نحوه ارائه این واحد را به سرپرست تخصصی گروه اعلام نماید تا سایر برنامه های آموزشی با آن هماهنگ گردد. چنانچه تحقیق مربوطه طولانی تر از یک ترم باشد، انجام اقداماتی که باید در این ترم صورت می گرفته است با تأیید استاد راهنما برای گذراندن این واحد کافی می باشد.

پایان نامه (۴)- هدف: نوشتن پایان نامه و مقاله

این درس به صورت ۲ واحد کارگاهی طراحی شده و باید در برنامه آموزشی دیده شود. دستیار باید با هماهنگی استاد راهنما و مشاور آماری به آنالیزهای آماری، استخراج نتایج و نگارش پایان نامه بپردازد و حداقل یک مقاله علمی نیز از آن آماده و به یک مجله

معتبر ارسال کند. در خصوص تحقیقاتی که بخشی از آن به این ترم منتقل می شود، دستیار باید علاوه بر ارائه تحقیق بخش های مربوط به تحقیقات اولیه را در صورتی که مقدور بوده باشد در این ترم مورد آنالیز و استخراج نتایج اولیه تحقیق خود قرار دهد.

پایان نامه (۵) - هدف: دفاع از پایان نامه

این درس به صورت ۲ واحد کارگاهی طراحی شده و باید در برنامه آموزشی دیده شود. در این درس دستیار پایان نامه را کامل و مراحل دفاع را طی می نماید.

توجه: روشن است همه پایان نامه ها نمی توانند از روش بالا تبعیت کنند و بسته به طول زمان تحقیق ممکن است تا یک ترم دیگر به تعویق بیافتد که با هماهنگی و تأیید معاونت پژوهشی برنامه پیشنهادی از نظر زمانبندی اصلاح خواهد شد.

نام درس: مشارکت در آموزش آسیب شناسی دهان عملی (۱)

کد درس: ۵۳

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد عملی

ساعت آموزشی در طول دوره: ۳۴ ساعت

پیش نیاز و همزمان: بافت شناسی عمومی نظری و عملی

هدف کلی: تدریس عملی پاتولوژی (۱).

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. Demonstration لام در کلاس عملی پاتولوژی دهان

۲. توانایی استفاده از وسایل سمعی- بصری در تدریس عملی

۳. شناخت اصول اولیه پاتولوژی و تفهیم آن به دانشجویان

۴. توانایی پرسش و پاسخ و بحث با دانشجویان درخصوص لام مربوطه

۵. ارزشیابی عملی دانشجویان

۶. توانایی اداره کلاس عملی پاتولوژی

روش تدریس:

- آموزش از اساتید

- Self Directed Learning

نحوه ارزشیابی:

- Log Book

- قضاوت عمومی از طریق اساتید بر مبنای نحوه دستیابی به اهداف اختصاصی

شرکت دستیار در آموزش دانشجویان دوره دکترای عمومی دندانپزشکی تحت نظارت استاد بوده، ارزشیابی شده و پس خوراند لازم توسط استاد ارائه می گردد به نحوی که در پایان دوره دستیار نسبت به روشهای آموزش و ارزیابی دانشجو بویژه روشهای ارزیابی نوین آموزشی مسلط شده و با مهارت امور مربوطه را انجام دهد.

نام درس: مشارکت در آموزش آسیب شناسی دهان عملی (۲) کد درس: ۵۴

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد عملی ساعت آموزشی در طول دوره: ۳۴ ساعت

پیش نیاز و همزمان: مشارکت در آموزش آسیب شناسی دهان عملی (۱)

هدف کلی: تدریس عملی پاتولوژی (۱).

سرفصل های آموزشی (عنوان محتوا)

۱. Demonstration لام در کلاس عملی پاتولوژی دهان

۲. توانایی استفاده از وسایل سمعی - بصری در تدریس عملی

۳. شناخت اصول اولیه پاتولوژی عملی و چگونگی تفهیم آن به دانشجویان

۴. توانایی پرسش و پاسخ و بحث با دانشجویان درخصوص لام مربوطه

۵. ارزشیابی عملی دانشجویان

۶. توانایی اداره کلاس عملی پاتولوژی

روش تدریس:

- آموزش از اساتید

- Self Directed Learning

نحوه ارزشیابی:

- Log Book

- قضاوت عمومی از طریق اساتید بر مبنای نحوه دستیابی به اهداف اختصاصی

شرکت دستیار در آموزش دانشجویان دوره دکترای عمومی دندانپزشکی تحت نظارت استاد بوده، ارزشیابی شده و پس خوراند لازم توسط استاد ارائه می گردد به نحوی که در پایان دوره دستیار نسبت به روشهای آموزش و ارزیابی دانشجو بویژه روشهای ارزشیابی نوین آموزشی مسلط شده و با مهارت امور مربوطه را انجام دهد.